

Ysgol Cybi

Polisi Toiledau Ysgol

Tymor y Gwanwyn 2022

Dyddiad wedi ei fabwysiadu gan y Corff Llywodraethu <i>(bydd hefyd angen cofnodi hyn yng nghofnodion y cyfarfod lle cafodd ei dderbyn a'i fabwysiadu)</i>	14/2/22
Cadeirydd y Llywodraethwyr (llofnod)	
Pennaeth (llofnod)	
Dyddiad adolygu <i>(3 mlynedd o fabwysiadu, os nad yw'r templed wedi ei ddiweddarau gan yr ALI)</i>	Tymor y Gwanwyn 2025

Mae'r ddogfen hon ar gael i'r gymuned ysgol gyfan. Mae wedi'i chymeradwyo gan lywodraethwyr a dysgwyr yr ysgol, ac mae ar gael ar wefan yr ysgol.

Nodau

- Galluogi dysgwyr i ddefnyddio'r cyfleusterau toiled drwy gydol y dydd er mwyn hybu iechyd, lles a chyfleoedd dysgu pob dysgwr.
- Darparu cyfleusterau toiled o ansawdd da drwy'r ysgol gyfan.

Rhesymeg: Pam ein bod yn ysgrifennu'r polisi hwn?

- Mae'r ysgol yn cydnabod bod cyfleusterau toiled sydd wedi'u cynnal a'u cadw'n dda, lle mae dysgwyr yn teimlo'n gyfforddus ac yn ddiogel, ac sydd ar gael iddyn nhw drwy gydol y diwrnod ysgol, yn hanfodol ar gyfer iechyd, lles a dysgu.
- Rydyn ni'n gwerthfawrogi ac yn parchu ein dysgwyr ac rydyn ni am iddyn nhw allu manteisio ar ddarpariaeth dda ac arfer da.

Amcanion: Beth ydyn ni am ei gyflawni?

- Sicrhau bod y polisi hwn yn cael ei dderbyn a'i gynnal gan y gymuned ysgol gyfan – rheolwyr yr ysgol, staff, dysgwyr, llywodraethwyr, rhieni/gofalwyr, rheolwr y safle, staff glanhau a staff ategol.
- Sicrhau bod yr holl doiledau ar agor ac ar gael i ddysgwyr drwy gydol y diwrnod ysgol. Er y gall dysgwyr ddefnyddio'r cyfleusterau toiled yn ystod amserau egwyl ac amser cinio os bydd angen, rydyn ni am sicrhau gall dysgwyr eu defnyddio unrhyw bryd. Rydyn ni'n cydnabod bod anghenion toiled dysgwyr yn amrywio'n fawr ac nad ydyn nhw'n cydymffurfio ag amserlenni caeth. Ar lefel uwchradd, er mwyn lleihau'r angen i ddysgwyr adael gwersi, byddwn ni'n darparu cyfleodd rheolaidd ac aml i fynd i'r toiled (bob 45–60 munud). Rydyn ni'n cydnabod bod rhai dysgwyr ond yn teimlo'n gyfforddus yn mynd i'r toiled pan na fydd pobl eraill o amgylch a byddwn ni'n caniatáu iddyn nhw adael y dosbarth i ddefnyddio'r toiled ac wedyn ddychwelyd heb dynnu sylwadau anffafriol.
- Sicrhau bod y toiledau a'r ystafelloedd ymolchi yn addas ar gyfer yr amrywiaeth o ddefnyddwyr disgwylidig, gan gynnwys dysgwyr ag anableddau ac anghenion arbennig, gyda goleuadau, gosodiadau a ffitiadau digonol.
- Sicrhau bod y toiledau a'r ystafelloedd ymolchi yn diwallu anghenion pob dysgwr o gymunedau ethnig a chrefyddol, a sicrhau bod yr anghenion hyn yn cael eu diwallu mewn ffordd sensitif, hyddysg a phriodol.
- Sicrhau bod y toiledau'n darparu preifatrwydd i ddefnyddwyr o ran yr hyn gellir ei weld a'i glywed, gan sicrhau bod cyflenwad wrth gefn ar gael o gloeon ar gyfer drysau'r ciwbiclaau.
- Sicrhau bod bob amser gan bob ardal doiledau gyflenwad a gynhelir yn briodol o ddŵr poeth ac oer, sebon hylif, tyweli papur sychu dwylo a phapur toiled mewn peiriannau, sydd wedi'u gosod ar uchder cyfleus.
- Sicrhau bod unedau gwaredu cynhyrchion misglwyf ym mhob un o giwbiclaau'r merched (ar gyfer merched wyth oed a hyn) yn cael eu gwasanaethu'n rheolaidd a darparu peiriannau cynhyrchion misglwyf ym mlociau toiledau'r merched (lle y bo'n berthnasol).
- Gweithredu a chynnal system effeithiol o lanhau, goruchwylio ac arolygu toiledau er mwyn sicrhau safon briodol o ran y ddarpariaeth a glendid drwy gydol y diwrnod ysgol.
- Gosod cyflenwadau dw'r yfed mewn lleoliadau diogel a phriodol, ac nid mewn ardaloedd toiled.
- Goruchwylio'r toiledau yn ystod amserau egwyl ac amser cinio, os bydd dysgwyr yn credu bod angen gwneud hynny. Os bydd dysgwyr yn ymgymryd â'r rôl hon, byddwn ni'n eu hyfforddi a'u goruchwylio er mwyn sicrhau eu bod yn cyflawni eu dyletswyddau'n briodol ac nad ydyn nhw'n rhwystro cyd-ddysgwyr rhag defnyddio'r toiledau pan fo angen iddyn nhw wneud hynny.

- Ceisio barn y gymuned ysgol gyfan mewn perthynas ag unrhyw bryderon ynglŷn â'r ddarpariaeth doiledau a materion o ran mynediad (gan sicrhau gweithdrefn sy'n hawdd i'r dysgwyr ei defnyddio er mwyn rhoi gwybod am wendidau neu broblemau) ac ymateb o ddifrif i'r rhain a delio ag unrhyw broblemau a amlygir gan y dysgwyr yn brydlon.
- Mynd ati'n weithredol i ymgynghori â'r dysgwyr a'u cynnwys yn y gwaith o reoli'r toiledau (drwy gyngor yr ysgol neu sefydlu gweithgor).
- Annog dysgwyr i barchu'r toiledau a'i gilydd (drwy gyngor yr ysgol, mewn gwersi ABCh, yn ystod cyfnodau trafod â'r athro/athrawes dosbarth) ac annog dysgwyr i sefydlu Cod Ymddygiad Dysgwyr ar gyfer toiledau ac ystafelloedd ymolchi.
- Cynnwys materion yn ymwneud â rheoli toiledau yn rheolaidd ym mhob un o gyfarfodydd priodol cyngor yr ysgol, staff, rhieni/gofalwyr a llywodraethwyr.
- Darparu ardaloedd cymdeithasol dan do er mwyn atal yr arfer o ddefnyddio toiledau at ddibenion o'r fath.
- Gweithredu a chynnal adolygiadau blynyddol o'r polisi i fonitro p'un a yw'n cael ei ddilyn a ph'un a yw'n parhau yn berthnasol.

Cyfrifoldeb dysgwyr

- Cydymffurfio gyda rheolau'r ysgol yn eu defnydd o doiledau'r ysgol drwy barchu'r adeilad, eiddo a'i gilydd.
- Cydymffurfio gyda disgwyliadau iechyd a glanweithdra yn eu defnydd o doiledau'r ysgol er mwyn cadw eu hunain a'i gilydd yn iach ac yn ddiogel a sicrhau amgylchedd braf i bawb.
- Petai anghenion disgybl yn atal neu'n amharu ar allu i gydymffurfio gyda'r disgwyliadau ymddygiad, iechyd ac/neu glanweithdra wrth ddefnyddio'r toiledau, bydd yr ysgol yn cydweithio'n agos gyda'r rhiant/gwarcheidwad er mwyn llunio cynllun toiledu personol.

Nodiadau

- Lluniwyd y ddogfen bolisi hon mewn ymgynghoriad â dysgwyr, rhieni/gofalwyr, staff yr ysgol, llywodraethwyr a nyrs yr ysgol.
- Mae'r ysgol yn cefnogi'r nod o ddarparu mynediad agored i gyfleusterau toiled glân, preifat a diogel, sydd mewn cyflwr da, drwy gydol y diwrnod ysgol.

Gwybodaeth bellach

["Toiledau ysgol: Canllaw arfer da ar gyfer ysgolion yng Nghymru"](#) (2012)